

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2020. október 26.

**RENDÉSZETI
ÉS KÖZSZOLGÁLATI
ISMERETEK**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

Útmutató a vizsgázók teljesítményének értékeléséhez (az értékelő tanárok részére)

A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra kizárólag a megadott pontszámok adhatók.

A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.

A szakmai érettségi vizsga írásbeli vizsgarészének javításakor az értékelést végző tanár csak a Javítási-értékelési útmutatóban megfogalmazott válaszelemeket fogadhatja el. Az ettől történő eltérés elfogadhatóságára az útmutatóban külön utalás található.

A vizsgázó egyes feladatokra kapott pontszámát a feladatok mellett található – a maximális pontszámot feltüntető – pontérték mellé kell írni.

A feladatok értékelésének szempontjai:

Rossz vagy hiányzó válasz esetén 0 pontot kell adni. Azoknál a feladatoknál, ahol több válaszelem közül kell a jó megoldást kiválasztani, az összes válaszelem megjelölése esetén a válaszra 0 pontot kell adni. Amennyiben a lehetséges jó válasznál több kerül megjelölésre, az a válasz értékének megfelelő pontlevonással jár.

A rossz válaszok esetén nem lehet mínusz pontot adni, a kiváló megoldások esetében nem lehet a megjelölt maximális pontnál többet adni.

A megadott pontszámok további bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van. A javítás során fel kell tüntetni a részmegoldásért járó részpontszámokat, melyekre maximum 1 pont adható. Az így kialakult pontszámok csak egész pontok lehetnek.

A javítás során meg kell jelölni az előforduló hibákat és tévedéseket.

Kérjük, hogy az értékelést végző tanár ügyeljen a feladatlap végén található feladatonkénti pontszámok pontos összeadására!

I. EGYSZERŰ, TESZT-JELLEGŰ FELADATOK**1. feladat****7 pont**

Válassza ki az alábbi állítások közül, hogy igazak vagy hamisak!
Döntését jelölje „X”-szel!

Az állítás tartalma	I	H
A fogház fokozat a szabadságvesztés legenyhébb végrehajtási módja.	X	
Az Országos Rendőr-főkapitányság területi szervei kizárólag a megyei rendőr-főkapitányságok.		X
A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat végzi a kifogástalan életvitel ellenőrzést.		X
A polgári védelmi kötelezettség az alaptörvényből fakadó személyes kötelezettség.	X	
A katasztrófavédelem iparbiztonsági feladatai a veszélyes ipari üzemek felügyelete, a veszélyes áruk szállításának ellenőrzése és a kritikus infrastruktúra védelme.	X	
A tűzoltó jogosult a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt elfogni.	X	
A rendőr fokozott ellenőrzés során az ellenőrzött személyen motozást hajthat végre.		X

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

2. feladat**4 pont**

Írja a belügyi szervek megnevezése mellé a hozzátartozó tevékenység betűjelét!

Belügyi szerv	Betűjel
Büntetés-végrehajtási Szervezet	B
Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság	C
Terrorelhárítási Központ	A
Nemzeti Védelmi Szolgálat	D

- A) a miniszterelnök személyvédelme
- B) munkáltatás
- C) menekültügyi feladatok
- D) megbízhatósági vizsgálat

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

3. feladat**5 pont**

Párosítsa a kifejezéseket a táblázatban felsorolt bűncselekményekkel!
Írja be a táblázatba a kifejezések betűjelét!

Bűncselekmény	Kifejezés
garázdaság	e
lopás	c
segítségnyújtás elmulasztása	a
rablás	b
rongálás	d

- tőle elvárható
- öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyez
- hogyan azt jogtalanul eltulajdonítsa
- megsemmisítésével vagy megrongálásával
- kihívóan közösségellenes

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

4. feladat**5 pont**

Melyek a bűncselekmény elkövetése esetén alkalmazható büntetések?
Válaszát aláhúzással vagy a betűjelek bekarikázásával jelölje!

- a szabadságvesztés,**
- az elzárás,**
- a közfoglalkoztatás,
- a pénzbírság,
- a foglalkozástól eltiltás,**
- a vezetői engedély helyszíni elvétele,
- a szórakozóhelyek látogatásától való eltiltás,
- a sportrendezvények látogatásától való eltiltás,**
- a kiutasítás.**

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

5. feladat**4 pont**

Válassza ki, hogy a felsoroltak közül melyek a rendőrségi szervek!
Válaszát aláhúzással vagy a betűjelek bekarikázásával jelölje!

- az idegenrendészeti szerv,**
- a kémelhárító szerv,
- terrorizmust elhárító szerv,**
- az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv,**
- adó és vámügyi szerv,
- büntetés-végrehajtási szervezet,
- a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv,**
- alkotmányvédelmi szerv.

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

6. feladat**5 pont**

Írja be az adott állománykategória mellé azt a rendfokozatot, amely esetében a váll-lapon három csillag található!

<u>állománykategória</u>	<u>rendfokozat</u>
tiszthelyettes	főtörzsőrmester
zászlós	főtörzszászlós
tiszt	százados
főtiszt	ezredes
tábornok	altábornagy

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

7. feladat**3 pont**

Állítsa helyes sorrendbe az újraélesztés folyamatának szakaszait és írja a pontozott vonalra!

- 2 A belégzés pótlása.
- 1 A légutak átjárhatóságának biztosítása.
- 3 A szív működés helyreállítása.

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

8. feladat**3 pont**

Az alábbi válaszlehetőségek felhasználásával, egészítse ki a vérzésekkel kapcsolatos táblázatot!

Válaszlehetőségek:

hajszáleres vérzés • vénás/visszeres vérzés • artériás/verőeres vérzés

A sötét színű vér kis nyomással, egyenletesen csorog.	vénás/visszeres vérzés
Az élénkpiros vér sugárban, ütemesen, lüktetve fecskendez.	artériás/verőeres vérzés
A vér csak gyengén szivárog.	hajszáleres vérzés

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

9. feladat**11 pont**

Töltse ki a táblázatot, az elfogás és előállítás alatt található pontok betűjelzésének beírásával!

A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja	A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,
a, c, d, g, j	b, e, f, h, i, k,

- a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;
- b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;
- c) akinek őrizetét, letartóztatását, előzetes kényszergyógykezelését, illetve elmeállapotának megfigyelését rendelték el;
- d) akinek előállítását külön törvényben meghatározott feltételek alapján elrendelik;
- e) akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartás elrendelésének van helye;
- f) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja;
- g) aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki;
- h) aki a pártfogó felügyelet — külön törvényben meghatározott és a rendőrség hatáskörébe tartozó — szabályait megszegi;
- i) aki a szabálysértést az abbagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;
- j) aki az ország területén jogellenesen tartózkodik;
- k) akit a Schengeni Információs Rendszerben elhelyezett figyelmeztető jelzés alapján védelem alá kell helyezni.

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

10. feladat**6 pont**

Soroljon fel legalább hat rendőrségi kényszerítő eszközt!

- **testi kényszer,**
- **bilincs,**
- **vegvi eszköz,**
- **elektromos sokkoló eszköz,**
- **rendőrbot,**
- **kardlap,**
- **szolgálati kutya,**
- **lőfegyver,**
- **útzár,**
- **a csapaterő alkalmazása,**
- **tömegoszlatás**

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár, maximum 6. Bármilyen sorrendben felsorolható. Hatnál több jó megoldás esetén is maximális csak 6 pont adható.

11. feladat**3 pont****Egészítse ki a bilincs alkalmazásának eseteit!**

„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy...”

- a) **önkárosításának** megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) **szökésének** megakadályozására,
- d) **ellenszegülésének** megtörésére.

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár. Az önkárosítás és a szökés felcserélése esetén is jár a pont.

12. feladat**6 pont**

**Válassza ki az alábbi állítások közül, hogy igazak vagy hamisak!
Döntését jelölje „X”-szel!**

Állítások	I	H
A Kormány az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető elemi csapás vagy ipari szerencsétlenség esetén, valamint ezek következményeinek az elhárítása érdekében veszélyhelyzetet hirdet ki.	X	
A veszélyhelyzet 30 napig marad hatályban.		X
A veszélyhelyzetet a Kormány az Országgyűlés felhatalmazása nélkül meghosszabbíthatja.		X
A veszélyhelyzet különleges jogrend.	X	
Különleges jogrendnek minősül a rendkívüli állapot és a szükségállapot.	X	
A különleges jogrendre vonatkozó általános szabályokról Magyarország Alaptörvénye rendelkezik.	X	

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

13. feladat**8 pont**

Sorolja fel a rendőri intézkedéssel szemben támasztott követelményeket!

- **jogszerűség,**
- **szakszerűség,**
- **biztonságosság,**
- **arányosság,**
- **objektivitás,**
- **kulturáltság,**
- **differenciáltság,**
- **eredményesség**

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

14. feladat**10 pont**

Írja be a számmal jelzett vonalakra az alábbi meghatározásokban bemutatott fogalmakat! Írja a legelső pontozott vonalra a megoldások első betűjéből kialakított rendvédelmi szervet!

1. Tevékenységrendszer, amelynek célja, hogy az elítélt a társadalomba visszatérhessen.
2. Szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személlyel szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedés.
3. A kifogástalan életvitel ellenőrzést végrehajtó belügyi szerv.
4. A legalacsonyabb tábornoki rendfokozat.
5. Szolgálati forma, amelynek során a rendőr a kijelölt őrhelyén, mozgási körzetében állandó vagy ideiglenes jelleggel személyt, meghatározott területet, létesítményt vagy értéket véd, őriz, közbiztonsági szempontból ellenőriz, protokolláris feladatot lát el.
6. A bűncselekmény elkövetése szempontjából, így nevezzük összefoglalva a felbújtót és a bűnsegédet.
7. Ilyen testi sértésről beszélünk, ha a sérülés vagy betegség nyolc napon túl gyógyul.
8. Tiszthelyettesi besorolási osztályba tartozó szolgálati beosztásba történő kinevezéshez ilyen végzettség szükséges.
9. Így követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.

1. **reintegráció**
2. **elfogás**
3. **Nemzeti Védelmi Szolgálat**
4. **dandártábornok**
5. **őrszolgálat**
6. **részes (ek)**
7. **súlyos**
8. **érettségi**
9. **gondatlanul/gondatlanságból**

Értékelés: helyes válaszonként 1 pont jár.

rendvédelmi szerv:

rendőrség

Értékelés: a helyes válaszra 1 pont jár.

II. SZÖVEGES, ELEMZŐ FELADATOK

1. feladat

10 pont

Mutassa be a rendőr szolgálati fellépésének módját!

Összefüggő szöveget alkosson, és ismereteit rendszerezve igyekezzon átfogó képet adni a megadott témáról!

A válasz megfogalmazása során vegye figyelembe a megadott szempontokat!

A feladat megoldásának szempontjai:

- az intézkedés megkezdésének szabályai;
- A megkezdésre vonatkozó szabályok mellőzése, felszólítás, segítség igénybevétele;
- tájékoztatási kötelezettség intézkedés esetén.

Az intézkedést a rendőr a **napszaknak megfelelő köszönéssel**, az intézkedés alá vont **nemének, életkorának megfelelő megszólítással**, ha a rendőr egyenruhát visel, **tisztelgéssel kezd** meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt **szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét** felmutatja.

A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel, az intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor **mellőzhető**, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés **megtételét lehetetlenné teszi**, vagy annak **eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti**. Az útlevelezetési fülkében útlevelezetési szolgálatot teljesítő rendőr a tisztelgést nem hajtja végre.

Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának **nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!”** felszólítással **figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel**.

A rendőri intézkedés során úgy kell eljárni, hogy a rendőr megelőzze megtámadását, lefegyverzését, továbbá akadályozza meg, hogy a figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják, vagy lekötöttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel.

A rendőri intézkedés eredményes befejezését **szükség esetén segítség igénybevételevel is biztosítani kell**.

A rendőr a kényszerítő eszköz alkalmazását követően **panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében** felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a **panasz előterjesztésének határidejére is**.

Értékelés: minden olyan válasz elfogadható, amely lényegi elemeiben megfeleltethető a megoldási javaslattal.

2. feladat**10 pont**

Mutassa be a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény hatályát!

Összefüggő szöveget alkosson, és ismereteit rendszerezve igyekezzon átfogó képet adni a megadott témáról!

A válasz megfogalmazása során vegye figyelembe a megadott szempontokat!

A feladat megoldásának szempontjai:

- A Büntetőtörvénykönyv időbeli hatálya.
- A Büntetőtörvénykönyv területi és személyi hatálya.

A bűncselekményt az **elkövetése idején hatályban lévő büntető törvény szerint kell elbírálni.**

Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint **a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, akkor az új büntető törvényt kell alkalmazni.**

Az új büntető törvényt visszaható hatállyal kell alkalmazni a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai alapján büntetendő cselekmény elbírálásakor, ha az az elkövetés idején a magyar büntető törvény szerint nem volt büntetendő.

A magyar büntető törvényt kell alkalmazni

- a) a belföldön elkövetett bűncselekményre,**
- b) a Magyarország területén kívül tartózkodó magyar felségjelű úszólétesítményen vagy magyar felségjelű légi járművön elkövetett bűncselekményre,**
- c) a magyar állampolgár által külföldön elkövetett olyan cselekményre, amely a magyar törvény szerint bűncselekmény.**

A magyar büntető törvényt kell alkalmazni a **nem magyar állampolgár által külföldön elkövetett cselekményre is**, ha az

- **a magyar törvény szerint bűncselekmény, és az elkövetés helyének törvénye szerint is büntetendő,**
- **állam elleni bűncselekmény, – kivéve a szövetséges fegyveres erő ellen elkövetett kémkedést és a kémkedést az Európai Unió intézményei ellen – tekintet nélkül arra, hogy az az elkövetés helyének törvénye szerint büntetendő-e.**

Értékelés: minden olyan válasz elfogadható, amely lényegi elemeiben megfeleltethető a megoldási javaslattal.